

skutkových, neprovádí proto po zákonu dovolávaného zmatku, nehledě ani k tomu, že napadenému výroku odporovati lze dle § 283 tr. zák. jen odvoláním.

Neprávem také vytýká zmateční stížnost, dovolávajíc se číselně zmatku čís. 10, věcně však čís. 11 Šu 281 tr. ř., že nesprávným výkladem poslední věty Šu 523 tr. zák., byl čin stěžovateli za vinu kladený podřaděn ustanovení, jež se na něj nevztahuje. Jest jí sice přisvědčiti, tvrdí-li, že použití poslední trestní sazby Šu 523 tr. zák. vyžaduje jednak zjištění, aby pachatelí bylo ze zkušenosti známo, že jest v opilosti podroben prudkému hnutí mysli, jednak aby šlo o těžší zlé činy. Stížnost jest však na omylu, že rozsudek oné podmínky nezjišťuje. Nalézací soud především uvádí, že obžalovaný musel věděti, že v opilosti jest podroben prudkému hnutí mysli, při čemž ovšem neuvádí výslovně důvodu pro výrok ten. Nehledíc k tomu, že stížnost nedostatek důvodů ve smyslu Šu 281 čís. 5 tr. ř. v tom směru nevytýká, plyne z předchozího odůvodnění, že výrok ten opírá se a může se opíratí jen o výpovědi svědků Richarda a Anny H-ých a Adely G-ové, kteří souhlasně potvrdili, že obžalovaný ve stavu opilství dopustil se násilností, na které se podle výpovědi Richarda H-ho a Adely G-ové ve stavu střízlivém nemohl upamatovati. Výpovědi ty opodstatňují nejen závěr, že obžalovaný byl si vědom oné okolnosti, nýbrž že si jí byl vědom ze zkušenosti, založené na sdělení těchto svědků. Nemůže proto také býti řeči o tom, jak stížnost míní, že pro první podmínku trestní sazby dle poslední věty Šu 523 tr. zák. nebylo důkazů. Nalézací soud však též právem považuje za splnění i podmínku druhou. Odůvodnění rozsudkové poukazuje v tom směru na těžkost a počet zločinů, kterých se obžalovaný v opilosti dopustil, čímž jasně dává výraz správnému názoru nalézacího soudu, že dlužno pokládati činy stěžovateli za vinu kladené za větší zlé činy ve smyslu Šu 523 tr. zák. a to proto, že vzhledem k nebezpečí smrti neb těžkého ublížení na těle, které finančnímu orgánu hrozilo a vzhledem ku porušení několika právních statků jinak jako zločin trestnému převyšují obvyklou míru výtržnosti v opilosti. Bezdůvodnou jest konečně zmateční stížnost, pokud číselně vytýká rozsudku zmatečnost ve smyslu Šu 281 čís. 11 tr. ř., ježto uložený trest tuhého vězení byl zostřen. Stěžovatel jest na omylu, míní-li, že zostření vězení ve smyslu Šu 260 b) tr. zák. jest nepřipustným, ježto soud nesešel pod nejnižší hranici trestní sazby. Poslední odstavec Šu 260 tr. zák. mluví jen o tom, že soudce může za podmínek ad b) uvedených vyměřiti trest i pod nejnižší hranici trestní sazby. Může tedy, není-li snížení v té míře zapotřebí, trest též toliko v mezích trestní sazby zákonem určených vyměřiti a za to přidati zostření ve smyslu Šu 253 tr. zák.

Čís. 1719.

Trestný čin, obsahem tiskopisu spáchaný, jest po rozumu Šu 39 zák. na ochranu republiky veřejně vykonán všemi osobami, které některým ze způsobů Šu 7 tr. zák. spoluúčinkovaly k tomu, by obsahem tiskopisu bylo působeno na smýšlení jiných osob.

Vyložení tiskopisů na výstavě za účelem, aby návštěvníci výstavy po případě do nich nahlédli, jest rozšiřováním ve smyslu Šu 6 zák. o tisku.

Trestnou nedbalost (čl. III. odstavec třetí zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák.) rozšiřovatele jest spatřovati v tom, že nepátral po případné záповědi nebo nepřezkoumal obsah tiskopisů, ač daly k tomu podnět cizozemská místa vydání a povážlivost nápisu nebo předmětu.

(Rozh. ze dne 3. září 1924, Zm I 439/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 23. května 1924, pokud jím byl obžalovaný dle ř. 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin dle ř. 14 čís. 3 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá z důvodu čís. 9 písm. a) ř. 281 tr. ř. rozsudek první stolice, pokud jím byl obžalovaný zproštěn z obžaloby pro přečin ř. 14 čís. 3 zák. na ochranu republiky. Jest oprávněna. Rozhodovací důvody první stolice předpokládají, že se v tiskopisech, o které jde, podněcuje k zášti proti jednotlivým skupinám obyvatelů pro jejich rasu a náboženství. Trestný čin, takto obsahem tiskopisů, tudíž v tiskopisech spáchaný, jest po rozumu ř. 39 zákona na ochranu republiky veřejně vykonán a to všemi osobami, které některým ze způsobů ř. 7 tr. zák. spoluúčinkovaly k tomu, by obsahem tiskopisů bylo působeno na mysl jiných osob. Při tem nelze — jak neprávem činí napadený rozsudek — rozeznávat mezi pachateli, kteří sepsáním nebo tiskem spolupůsobili ku zhotovení tiskopisu, a pachateli, kteří rozšiřováním tiskopisu neb jinak působili k tomu, by trestný tiskový projev dostal se na vědomost jiných osob. Takovým pachatelem byl i obžalovaný, o němž rozhodovací důvody zjišťují, že vyložil tiskopisy na výstavě, jím uspořádané, za účelem, by návštěvníci výstavy po případě do nich nahlédli (a, jak obžalovaný udal, si je vzali), čímž po rozumu ř. 6 zákona o tisku naplněn pojem rozšiřování. Dle samotných předpokladů nalézacího soudu je tedy ve zjištěné činnosti obžalovaného dána objektivně skutková podstata přečinu ř. 14 čís. 3 zákona na ochranu republiky. Napadený rozsudek sprostňuje obžalovaného z obžaloby pro tento přečin z důvodů subjektivních, ježto není vyvrácena jeho obhajoba, že tiskopisů nečetl, a že, pak-li neznal obsahu tiskopisů, nemožno mluvit o tom, že se ve smyslu tohoto obsahu pokusil o popuzování k zášti proti jednotlivým skupinám obyvatelů pro jejich rasu nebo náboženství. Tímto výrokem jest pouze vysloveno, že obžalovaný nejednal s úmyslem ř. 14 čís. 3 zákona; není jím však otázka o vině obžalovaného řešena úplně. Obžaloba pro zúmyslné přivodění protiprávního účinku obsahuje v sobě i případnou obžalobu pro nedbalé způsobení účinku, o který jde, je-li nedbalé způsobení účinku tohoto rázu dle zákona trestným. Dospěl-li tedy nalézací soud ku závěru, že obžalovaný neznal obsahu tiskopisů a pro nedostatek zlého úmyslu, k obsahu se vztahujícího, není zodpovědným dle ř. 14 čís. 3 zákona na ochranu republiky, bylo — jak právem namítá stížnost — na něm, by o skutku

obžalovaného uvažoval s hlediska, zdali není za nedbalé způsobení protiprávního účinku, jehož umyslné způsobení dávala mu za vinu obžaloba, zodpovědným dle čl. III. zák. z 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. Předpoklady, v tomto článku stanovené, byly výsledky hlavního přelíčení napovězeny. Obžalovaný tiskopisy rozšiřoval. Obsah tiskopisů zakládá, jak dovozeno, skutkovou podstatu přečinu. Ohledně některých z těchto tiskopisů byla — jak odsuzující část nálezu první stolice uvádí — soudcovským nálezením vyslovena a řádně vyhlášena záповeď rozšiřování. Veškeré tiskopisy byly — jak rovněž uvádí nálezením napadeného rozsudku — vydány v Lipsku, tudíž v cizozemsku, a samy rozhodovací důvody zjišťují — arciť v odůvodňování současného odsuzujícího výroku pro přečin §u 24 zákona o tisku, — že z nadpisů některých tiskopisů musel obžalovaný poznati, že jsou povážlivé povahy. Činí-li odstavec čís. 3 čl. III. zmíněného zákona rozšiřovatele zodpovědným a) za rozšiřování tiskopisů, soudcovskou záповeď stížených, — aniž by, obdobně požadavku vědomí o zabavení při rozšiřování tiskopisů zabavených, požadoval pachatelovo vědomí o soudcovské záповeď, b) za rozšiřování tiskopisů v cizině vydaných s povážlivým nápisem nebo o povážlivém předmětu, shledává patrně trestnou nedbalost rozšiřovatele v tom, že nepátral po případné záповeď, nebo nepřezkoumal obsah tiskopisu, ač daly k tomu podnět cizozemské místo vydání a povážlivost nápisu nebo předmětu. Proto rozšiřovatele nesprostí zodpovědnosti ani okolnosti obžalovaným zdůrazňované — ostatně v napadeném rozsudku nezjištěné, — že nevěděl o soudcovských záповeďích a že tiskopisy byly vykládány i na jiných výstavách, aniž vrchnost zakročila. Jak dovozeno, neuvazuje nalézací soud o skutku obžalovaného se všech hledisek právně závažných, ač byl k tomu dle §§ů 262, 267 tr. ř. povinen. Sprošťující výrok spočívá na neúplném, tudíž nesprávném použití zákona, a bylo jej z důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. zrušiti, a vrátiti věc nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení, neboť ve zrušeném rozsudku a jeho důvodech nejsou zjištěny veškeré skutečnosti, které při správném výkladu zákona měly by tvořiti základ nálezu. Nehledě k tomu, že rozhodovací důvody omezují se na právní závěr shora uvedený, aniž by dle §u 270 čís. 5 tr. ř. zjišťovaly obsah tiskopisů, pokud se týče smysl, dosah a směr myšlenek v nich projevených, jsou slova sprošťující části rozsudečného nálezu »v Lipsku (u Gautzsche) tištěné a vydané« pouhým zopakováním dotyčného místa obžalovacího spisu, nikoliv zjišťováním této skutečnosti. Rozhodovací důvody nezmiňují se dále ani slovem o okolnosti, že a které tiskopisy a kdy byly v cizině vydány a ohledně kterých tiskopisů, kdy a kterým soudem bylo další rozšiřování zapovězeno a záповeď řádně vyhlášena. Rovněž nezjišťují skutečnosti, poukazující k tomu, že i nápisy tiskopisů byly takové, že mohly vzbuditi pozornost.

Čís. 1720.

Vztahují-li se urážlivé výroky, tvořící předmět soukromé obžaloby, i na svědka, jest na něm, by se při svém svědeckém výslechu o těchto výrocích zachoval dle §u 263 tr. ř.

(Rozh. ze dne 3. září 1924, Zm I 522/24.)